Canon de rugăciune către Sfânta Cruce, în cinstea arătării ei la Ierusalim, în zilele împăratului Constanţiu, fiul Sfântului împărat Contantin cel mare

(s.v. 7 mai / s.n. 20 mai)

Arătarea semnului Sfintei Cruci la Ierusalim şi Sfântul mucenic Acachie (s.v. 7 mai / s.n. 20 mai):

https://www.academia.edu/42609975/Ar%C4%83tarea_semnului_Sfintei_Cruci_la_Ierusalim_%C5%9Fi_Sf%C3%A2ntul_mucenic_Acachie_7_mai_

https://archive.org/details/ar.-sf.-cruci-si-sf.-acachie

https://www2.slideshare.net/steaemy1/ar-sf-cruci-si-sf-acachie

***

Materiale despre Sfânta cruce:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-Cruce

https://archive.org/details/@steaemy?query=Sf%C3%A2nta+cruce

&&&

Troparul Sfintei Cruci, glasul al 8-lea: Chipul Crucii Tale acum mai mult decât soarele a strălucit, care de la Sfântul Munte până la locul Căpăţânii o ai întins, şi într-însa a Ta putere, Mântuitorule ai luminat, printr-însa întărind şi pe bine credincioşii împăraţi, pe care îi şi mântuieşte totdeauna în pace, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Hristoase Mântuitorule, mântuieşte-ne şi pe noi.

Cântarea 1

Irmos: Armele lui Faraon şi puterea lui le-a aruncat în mare Cel Tare întru războaie; să-I cântăm cântare nouă, căci cu slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Arătat-ai pe pământ razele Crucii, cu care surpând pe diavolul, ai mântuit neamul omenesc, Doamne; pentru aceea lăudăm slava Ta.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Viclenia cugetului celui neplecat o a risipit cu Crucea Mântuitorul, prin bunăvoirea Tatălui; să-I cântăm Lui cântare nouă, căci singur cu slavă S-a prea slăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sceptru făcător de biruinţă ai sădit Hristoase, ca şi în Eden lemn de viaţă, prea curată Crucea Ta, care a strălucit în chip de lumină pe muntele cel sfânt.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Născătoare de Dumnezeu, prea curată Maică Fecioară, pe tine care mai înainte te-a văzut ceata proorocilor, ca pe o uşă cerească şi rug nears, te cunoaştem.

Cântarea a 3-a

Irmos: Arcul celor puternici...

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Ca şi cu o pavăză ne îngrădim, cu semnul nebiruitei Crucii Tale, Stăpâne, pe care nesuferind-o mulţimea cea urâcioasă a demonilor fuge.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slă-vim.***

Crucea Ta a veselit pe toţi cei ce Te propovăduiesc pe Tine Dumnezeu răstignit, care luminând a strălucit cu frumuseţe neapropiată.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucură-te, o, Cruce prea sfântă, că chipul tău mai presus decât soarele a strălucit şi gonind toată înşelăciunea ne-a luminat pe noi credincioşii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Bucură-te, Maică neispitită de nuntă, ceea ce ai încăput pe Dumnezeu-Cuvântul în pântecele tău şi L-ai născut întrupat, ca pe un Dumnezeu şi om.

Irmosul: Arcul celor puternici a slăbit şi cei neputincioţi s-au încins cu putere; pentru aceasta s-a întărit întru Domnul inima mea.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Dumnezeule, glasul Tău şi m-am temut; înţeles-am lucrurile Ta-le şi m-am înspăimântat, Doamne, că de lauda Ta este plin pământul.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slă-vim.***

În taină mai înainte, iar astăzi de faţă, ai luminat, Hristoase, semnul Crucii Tale.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slă-vim.***

Îndrăzneala cea fără de lege a ucigaşilor de Dumnezeu, o ai înfruntat, îndurate, cu lumină, în chip de Crucea Ta, Mântuitorule.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întărit-ai credinţa creştinilor, cu lumina Ta cea fără materie, însemnându-ne nouă Crucea, Hristoase.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Maică prea curată, binecuvântată Stăpână, prin rugăciunile tale îndupleacă-ne nouă pe Dumnezeu, pe care L-ai născut.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce ai osebit lumina...

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Lemnul cel din Rai s-a arătat prin făcătorul de rele, aducător de moarte celor izgoniţi din Eden; iar Crucea Ta, Hristoase, S-a arătat aducătoare de viaţă, făcând pe Adam iar locuitor într-însul.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Tatăl, Cel ce a zidit cu cuvântul Lui lumina cea întâi zidită, însemnează acum Crucea cea luminoasă, Celui răstignit ca unui Fiu mărturisindu-I Dumnezeirea.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

În lumina cea neapusă, pe lumina cea mai presus, întru Tatăl vom vedea prin credinţă, Hristoase, pe Tine Fiul şi pe Duhul Tău strălucind sufletelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Când ai născut, Fecioară, nu ai ştiut de durerile maicilor, căci mai presus de fire ai născut pe Dumnezeu cu trup. Pentru aceea toţi cu dreaptă credinţă te slăvim.

Cântarea a 6-a

Irmos: Când m-am necăjit...

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Crucea Ta o străluceşti la toate marginile, Hristoase Dumnezeule, şi printr-însa ai luminat pe cei ce Te laudă.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Cei fără de lege să-şi acopere acum ochii, căci nu vor suferi frumuseţea ce străluceşte de la Cruce.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cei ce cunosc pe Dumnezeu, pe Cel ce a fost pironit cu trupul pe lemn, să se îndestuleze acum de lucirea curatei Cruci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fecioară neispitită de nuntă, ceea ce ai născut pe Dumnezeu, să nu încetezi a te ruga Fiului tău pentru noi.

Irmosul: Când m-am necăjit, am strigat către Domnul, şi m-a auzit Dumnezeul mântuirii mele.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoarei Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te Mireasă, pururea Fecioară!

O, de trei ori fericită şi prea cinstită Cruce, pe tine lăudându-te şi închinându-mă ţie, acum mă sfinţesc; pe care Hristos înălţându-Se, a mântuit lumea. Deci întâmpină şi mă mântuieşte cu puterea ta şi din toate nevoile mă slobozeşte, ca să strig ţie: Bucură-te, lemn fericit.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cel ce ai mântuit prin înger pe tineri din foc şi cuptorul cel ce ca tunetul suna l-ai prefăcut în rouă; Binecuvântat eşti Doamne Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Soare, Cel ce te-ai înălţat pe Cruce, văzându-Te soarele cel simţitor la amiazăzi, şi-a ascuns razele. Prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Cel ce ai vorbit odinioară cu văzătorul de Dumnezeu, prin foc şi prin nor, şi astăzi Te slăveşti ca un Dumnezeu prin strălucire în chip de Cruce, prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Tu lumină, ceea ce străluceşti din lumină, şi din veac eşti împreună întru lumină, şi ai slăvit cu lumina Ta cea curată semnul Crucii Tale, prea lăudate Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe ceea ce fără sământă a primit în pântece şi mai presus de fire pe Dumnezeu cel neschimbat, care din milostivire S-a numărat cu oamenii, cu bună credinţă să o lăudăm în veci, ca pe o Maică a Celui Preaînalt.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Cel ce S-a văzut în chip...

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Pe Cel ce S-a văzut pe scaunul slavei, şi a fost pironit pe lemnul Crucii după fiinţa trupului, tineri lăudaţi-L, preoţi binecuvântaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Pe Crucea ce s-a închipuit întru lumină, prea curată în locul Căpăţânii până la muntele cel sfânt, şi străluceşte lumină împreună în veac, tineri binecuvântaţi-o, preoţi lăudaţi-o, popoare prea înălţaţi-o întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Slavoslovind pe unul din Treime, care a luminat lumea cu strălucirea Crucii, tineri bine-L cuvântaţi, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe ceea ce în chip de negrăit şi fără sămânţă a zămislit, şi a născut lumii pe Hristos Dumnezeu, tineri binecuvântaţi-o, preoţi lăudaţi-o, popoare prea înălţaţi-o întru toţi vecii.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Cel ce S-a văzut în chip de înger, în cuptorul cel cu foc, la cuvântătorii de cântare; pe Hristos Dumnezeu lăudaţi-L tineri, preoţi bine-L cuvântaţi, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Hristos, piatra cea netăiată...

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Cel ce odinioară ai pus lege prin foc şi prin nori, poporului celui neplecat, acum ai însemnat poporului celui prea credincios chipul Crucii Tale, care străluceşte mai mult decât luminătorii, pe care după vrednicie o mărim.

Stih: ***Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim.***

Jelit-a zidirea cu întunecare îndrăzneala celor ce Te-au răstignit. Iar acum strălucind cu lumină prea frumoasă Crucea Ta, Hristoase, cea purtătoare de lumină, a arătat Bisericii frumuseţea cea ascunsă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

La Tine punându-şi nădejdile poporul Tău cel ales, către Tine spre rugăciune pune înainte Crucea şi înfricoşătorul Tău sânge; ci cu blândeţe Te uită spre noi, Împărate al tuturor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

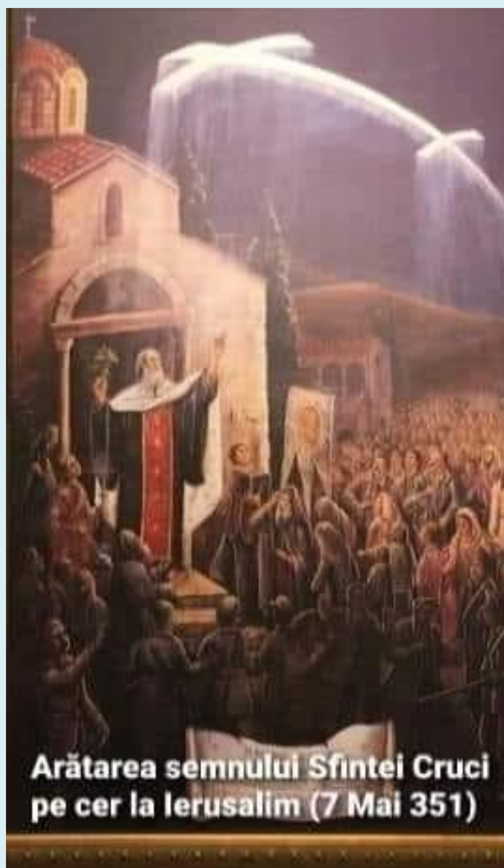
Luminează-ne pe noi Fecioară, ceea ce ai născut lumina cea neapropiată; umple-ne de veselie şi de bucurie şi de dumnezeiască cunoştinţă, pe noi care cu inimă curată întru bună credinţă te fericim.

Irmosul: Hristos, piatra cea netăiată de mână, cea din capul unghiului, din tine muntele cel netăiat, Fecioară, s-a tăiat, unind firile cele osebite. Pentru aceasta veselindu-ne, pe tine Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Crucea cea prea curată, care a deschis cerurile fiind închise, arătându-se acum în ceruri şi-a răsărit razele pe pământ; pentru aceea cei ce am primit strălucirea lucrării ei, ne povăţuim către lumină neapusă şi în războaie o avem pe dânsa armă de pace, semn de biruinţă nebiruit.

Sinaxar

Întru această lună, în 7 zile, prăznuim pomenirea semnului cinstitei Cruci, ce s-a arătat pe Cer în zilele împăratului Constanție fiul marelui Constantin şi Chiril, arhiepiscopul Ierusalimului.

Stih: Crucea înfingându-se de demult, pământul s-a sfinţit,
Și acum arătându-se, și Cerul l-a sfinţit.
În luna lui mai în a şaptea zi,
Chipul Crucii pe Cer se prea lăţii.

În zilele Sfintei Cincizecimi, adică Rusalii, în şapte zile ale lunii lui mai, la ora trei din zi s-a arătat cinstita şi de viaţă făcătoarea Cruce, luminoasă, văzându-o tot poporul, deasupra sfântului loc Golgota, întinsă până la sfântul munte al Eleonului, care cu strălucirea ei a acoperit razele soarelui. Pentru care a alergat la Biserică toată vârsta de bătrâni şi de tineri, cu copiii şi cu sugătorii prunci, şi au dat slavă şi mulțumire lui Dumnezeu, cu nespusă bucurie şi cu fierbinte umilinţă pentru acea prea mărită vedere.